

ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egész évre 6 ft.
 Félévre 3 ft.
 Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmontellen levelek csak ismert kezekről fogadjatnak el.

Észintak nem adnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HÍRDETÉS DÍJA
 hivatalos hirdetéseknek;
 Minden sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 20 kr.

Kiemelt díszbetűt a körzettel ellátott hirdetéseknek; a körzettel ellátott hirdetéseknek minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Nyílt levél

Tek. Viski Krüszelyi Bálint urhoz,
 mint a »Máramaros« felelős szerkesztőjéhez,

M.-Sziget.

Kedves Barátom!

Becses lapod legutóbbi (39-ik) számában az „Ismét a kártya” c. első cikkely *)-a alatt méltóztattál a „Zemplén”-t kioktatni imigyen;

A szép cikket örömmel közöljük és benne olvasó közönségünk sok megszívlelendő dolgot talál; azonban kérjük a »Zemplén» c. laptársunkat, hogyha cikkünket szóról-szóra, sorról-sorra átveszi miként azt 37-ik számunk vezércikkével is tette, legyen szives legalább hivatkozni arra, hogy az itt látott napvilágot, vagy legalább is idézőjel közé tétessék — micsoda? gondolom a lap neve, melyből a közlemény vétetett. Szent igaz. Ezt én is úgy tartom illőnek. És biztosítok is egyszer s mindenkorra, hogy valahányszor becses lapodból egy-egy derék cikkelyt, mindig előre kikért belenyugvásoddal, az én iapomba átvénnek, a forrást, becses lapodat, megnevezni illendő kötelességemnek tartanám. De hát ez a szerkesztői kollegialitásnak olyan ós elemi szabálya, mely alól csak abban az esetben tehetünk kivételt, ha azt, amit egymástól átvenni akarunk, magától a szerzőtől megkaptuk.

A kártya c. cikkelynél azonban más a »Zemplén» esete. A kártyát kéziratban egy Heller Leó nevezetű uracszemélyesen hozta én hozzám. Figyelmesen átnézvén, tetszett. Közlését megígértem avval a kikötéssel (mintha valami előzetes sugta volna), hogy írójá maradjon csak a nyilvánosság előtt is Heller, mert a kéziratot Világosnak nevezte magát.

Igy látott A kártya napvilágot a »Zemplén»-ben; hibás szedéssel Hellner állott a cikkely alatt Heller helyett.

„Macskakörmök” közé zárt s fentisztelt dorgatóriumod olvasása után végére jártam a dolgnak s megtudtam, hogy ez a Heller Leó egy közönséges irodalmi kalóz, aki a A kártya c. szép irányított lapodból lopja és a »Zemplén»-be átcsempézte.

Beláthatod, hogy ily körülmények között én még csak gondolatban sem véhettem a te szerkesztői régulád ellen, melyet, az említett hozzáadással, a magam régulájának is ösmerek és vallok. De még itt nincs vége a szellemi tolvajlás történetének.

TÁRCA.

Hegyek között.

— A »Zemplén» eredeti tárcája, —
 II.

Hajnalodik; de itt a hegyek között egészen más a reggel, mint a rónán a hol a látóhatár szélén a hajnal pirját legazonnal követi a nap fényt szikrázó arculatja, itt még csak a körülvevő óriási hegycsucok csipkézett tetőzetén dereng némi világosság, a hegyek lábái még a ködök tengerében fürdenek. Mi kora reggel, már öt órakor uton vagyunk a gerlachfalvi és nagy-szaloki csucok között fekvő felkai völgyben haladunk. Az öreg Hunsdorfer-t, aki a Hunfalvi-menedékházban lakik és üres óráiban tehén-pásztor, míg valóságában mint havasi botanikus, a »Kárpáti tea«-ul szolgáló zuzmókat s egyéb gyógyító füveket és gyökereket gyűjtöget, — már jó távolban köszönhetjük, — már ő az összegyűjtött növényekkel indul haza, pedig több X nyomja megörnyedt vállait, saját vallomásaként tizenegy év mulva lesz 100 éves.

Hát mennyi évek lehetnek ezek a körülöttünk levő hegyek, micsoda titáni alkotás hozta őket létre, micsoda erő lehetett az, mely a földből kiemelte ezeket az ezer és ezer méter magas sziklákat, micsoda szörnyű hatalom volt az, mely e hegyek tetejét képező várnagyságu kődarabokat egymásra fektetve, ezredévek óta egymás fölött tartja?

Ez a Heller, szerelmes lévén lapodba (rosz guszta nincsen) s felháborodván A kártya sikerétől, a »Máramaros« idézett számának »Csarnok«-ából szóról-szóra kiírta A déli álm című, csinos elmefuttatást és azt nekem levele kíséretében, hazafias tisztelettel s Heller Leó aláírással közlés végett beküldötte. Fogom is közölni, ha megengeded és úgy, amint a petit-sorokban kioktatással.

Azt a bizonyos Heller urat pedig, ki lapodat az én lapom javára, hamarosan másodsor, iparkodott meglopni, ezennel a nyilvánosság előtt irodalmi tolvajnak bélyegzem s kilokóm a »Zemplén« munkatársai sorából.

Az elmondottak után, kedves barátom, te már fogod tudni a »Zemplén« iránt való további kötelességedet olvasó közönségeddel szemben.

S.-A.-Ujhely. 1893. szept. 29.
 tisztelő barátod:

Dongó Gy. Géza
 a »Zemplén« felelős szerkesztője.

Társadalom és tanítók.

Mikrosz a »Zemplén« 38. számában igen szép összefüggésbe hozta a szülők és a tanítók egymáshoz való viszonyát. Az én céloom körülírni azokat a kötelességeket, mikkel a társadalom tartozik a nemzeten igazi napszámóinak.

Tény az, hogy a népiskola a köznevelődésnek első lépcsője, tehát a társadalmi együttlétnék alapja, de azon zománc is, a mely simává és tetszetőssé, vagyis kedvessé teszi az emberi életet.

Ha igaz az, hogy megbecsüléssel, tisztelettel, hállával tartozunk oly embertársunk iránt, aki jöletünknek okozója: mennyivel több hállára és tiszteletre számíthat az olyan ember, ki nemcsak az egyén, hanem a nemzet boldogítását tűzte maga elé célul?

Ki ne tudná, hogy a nemzetnek ilyen önzetlen munkása a néptanító? Ő az, ki egész életét a haza gyenge csemetéinek

Lassanként terjed körülöttünk a világosság. A nap bíbor és aranyugárai előtörnek az ormok közül, ezer színt kap minden. Rózsaszín, kék, ezüst és tülzángszín aureolát kap a hegyóriás. A völgy két oldalát képező sziklafalakon vissza verődik a nap ragyogó fénye, a sárga, szürke, fehér és fekete bércek oldalán, ahol kiverte magát a kén és a cinóber, zeg-zugos piros erei, megvilágítva az őket előzőnlő fény sugaraitól, olyan tündéri látványt nyújtanak, amelyet leírni, elmondani és lefesteni ember nem képes, mert az óriás arányokhoz hiányzik a szó, a kifejezés, a keset.

Eközben itt állunk a »virágos kertben.« Olyan ez mintha az égből csöppent volna ide. Kopár sziklák képezte mélyedés közepén kanyarog egy üde, friss forrás, ennek két oldalát a legszebb üde zöld pázsitos virágzónyeg veszi körül. A tenger színe fölött 1793 méter magasságban, itt bujálkodik a legszebb ékszíneké nefelejts, a rannukulusz sárga, a saxifraga (kötör) apró fehér virága, vegyítve a sisakvirág (aconitum) kék csengetyűivel és a havasi szegfű parányi rózsaszín bimbaja. A hajnali szellő végig suhan a virágos réten, széthordja illatát. Talán ebben küldi a föld a légnak szerelmi szózatát. Az ünnepi csöndbe olyan jól beleillik a távolból hangzó pásztorokürt szózata, mely mint édesbus harangzó zeng a távolból felénk. Mindezek összhangzata istent imádni késztet a természetnek ebben egyszerű és mégis csodálatos templomában.

Egy óra óta megyünk és alig vesszük észre a lég olyan tiszta, olyan könnyű benne a haladás. A Hosszutó körül szétszórt óriás sziklákon haladva, alattunk zug, csattog, a szűkebb helyeken csak kortyog a sziklák forrása, mely ama tavat alkotá.

szellemi ápolására szenteli. Elhanyagolja saját gyermekeinek nevelését, hogy a másét nevelje. Éjt és napot áldoz a fiatal nemzedék tanítására, oktatására. Példával szoktatja a jövő polgárait a hazaszeretetre, testet és lelket ölü fáradsággal plántálja be az ifju kebelbe a haza legdrágább, legféltebb kincseit: a magyar nyelvet és nemzeti közérzést. Atlaszként saját váll n hordozza a társadalom legnagyobb értékét: a nemzeti ambíciót.

És azt gondoljátok, hogy ennek a legönzetenlebb munkásnak, a néptanítónak osztályrésze az elismerés? Jutalma a köztisztelet? Óh akkor nagyon csalódtok!

Tekintsünk szét e nagy hazában, hasonlitsuk össze a néptanítót bármely rangot elfoglaló más egyéniséggel. Van-e a társadalomban oly lenézett, olysemminek tekintett osztálya, mint a neptanítóké?

Ime ott van a kereskedő. Tevékenységével, eszével és becsületességével teljesen függetlenné lehet. Meggazdagodva jelentékeny tiszteletet viv ki magának. S ugyan van-e a kereskedőnek felebbvalója, ki rendelkezik felette, kinek a parancsait kénytelen elfogadni? Legfeljebb a kereskedőtársakból alakult kereskedelmi kamaráét.

Az ügyvédök, orvosok és a tudományos pályák szakembereinek összessége, a midőn saruikról lerázzák az iskola porát, azonnal tekintélyes állást foglalnak el a társadalomban. Még rá sem értek szorgalmuk esziük és tudományuk árán a köztiszteletet kiérdemelni, már is körülveszi őket a tisztelet nimbusa. Es mindez miért? Mert teljes értékben kapják azt az auktoritást.

Nem tagadom azt, hogy már az egyenlőség és egyéni szabadság elvénél fogva is rendén van az, hogy a képzettség fokának mennyiségétől függjön a társadalmi

Idővel talán ez a forrás is kövé változik, mert mintha nőne, gyarapodnék ez a kőmező, minden évben többnek látszik; pedig a Hosszutótól való világos óriási lépcsőzeteket készítettek, úgy, hogy a régihez képest séta a fölmenetel, az igaz, hogy ha félrelépünk, többet nem fogunk ide kíváncskozni, annál az egyszerű oknál fogva, mert vagy a nyaka vagy a lába török az embernek. Amde kárpótól a szédületes sétáért a Lengyel nyeregről kinálkozó kilátás. Valóságos holdbeli tájkép. Kőből van itt minden, ami alakot képeletünk az előttünk levő tájon kiformal. Némi, csöndes, kihalt, kietlen, vígasztalan, kopár völgykatlan, melynek hátterét roppant sziklák zárják, amde közepén ott csillog, villog a legszebb jégtükör a Fegestő, beszegeve hóval. Ugy júliusban a »virágos kert« után meglepő látvány. Aztán következik a poduplaszki völgy, egy verőfényes, napsugaras, gyönyörű tájkép, a magas Tátra legmélyebb völgye. balról égbemeredő kopár hegycsucok, jobbról és középen sötétzöld fenyvesek, a távol ködéből látszó kék és lilaszín erdős hegyhátak. A Hunfalvi-hegy derekán egy nagy tó csillog elénk, mint egy ezüst medence zöld bársony szőnyegeken, abból ömlik 100 méter magasból egy keskeny vizesék, melynek légbeszórt csöppjein szivárványszíneket játszik a napfény. Egyik helyen párával, máschol társaságban legel a zerge, amott egy magánosan álló sziklaksompón vigyáz egy öreg bak, olyan nagy, hogy mi bizony medvének néztük, csak azért nem ijedtünk meg tőle, mert ebben a völgyben nem szabad lovöldözni és így valószínű, hogy a medvének sem szabad senkit se megtámadni.

A poduplaszki völgyben rohan tova a Magyar és Lengyelország között határt képező Bialka

megbecsülés és tisztelet; de ha csakugyan rendén van, akkor a néptanító is joggal követelheti a társadalomtól azt a tekintélyt, mely kvalifikációjánál fogva őt megilleti.

Nem tagadom azt sem, hogy a szorgalmas munka utján, kell, hogy az anyagi jólét legyen az ember osztályrésze, s így a kereskedő, orvos, ügyvéd stb. szorgalma után örvendjen is az anyagi jólétnek; de ha nem tagadom ezt, úgy el kell ismernem azt is, hogy a néptanító szorgalmát és ügybuzgalmát is a társadalomnak kell megfizetnie, mert az ő szorgalma a nemzet boldogságát eredményezi, az ő ügybuzgalmából a nemzet hatalma, függetlensége ered.

Igaz, hogy tiszteletet és tekintélyt nem lehet kiereszkölni, hanem kiérdemelni kell. Azonban kell-e nagyobb érdem, mint az önzetlenség, kívánunk-e hivatalában önzetlenebb férfit mint a néptanítót?

És e legnagyobb érdem dacára nem tiszteletet, de kicsinyelést, nem tekintélyt, de lenézést ér el a tanító a társadalom legnagyobb részéről.

Ugyan mi az oka e hallatlan igazságtalanságnak? Semmi egyéb, mint az elfogultság a társadalom ezen nyomorult páriái irányban.

A társadalomban a tanítók iránt egy-egy jobb indulatu egyén talán tulzások fogja venni állításomat, de én biztosíthatom őt, hogy mindaz csak szelid feljajdulása az agyon tiport igazságnak.

Hiszen velem is megtörtént, hogy próbatanításra lévén meghíva, egyedül azért lettem a pályázattól elütve, mert ruházatom nem felelt meg a párizsi legújabb divatnak.

Azonban nem akarom személyeskedésre vinni át a dolgot, amennyiben lehetne talán valaki, aki ez állításom igazságára felhozott enyhe argumentumokból magára értene valamit.

Sajnos, de való, a társadalom zöme ignorálja a néptanítók jogait, s evvel egy jobb sorsra érdemes társadalmi osztályt súlyosan elkeserít, s ha nem érezné a tanítóság azon felelősség sulyát, mely az ő vállaira nehezedik; ha nem hatná őt át teljesen a hazaszeretet szent tüze: akkor méltó elkeseredéséből az ország vonhatná le a szomorú konzekvenciát. Azonban a néptanítók jó lelkek. Annnyira át meg át vannak hatva a kötelesség érzetével, hogy gyakori megaláztatásuk dacára is emelt homlokkal, büszke önérzettel küzdenek az áramlattal, remélve egy boldogabb kort.

Mert jönni kell oly időnek, mikor a

vize. Valóban jól nevezték el lengyelül; mert ágya tele van kővel, sziklával, ezüstös fehér habba törve vágtat, kisebb nagyobb vizeseket képezve, imitt-amott meg-megállva egy-egy fenyő árnyazta mélyedésben, talán, hogy megállítsa, pihenésre szólítsa a vándort, aki szép zöld színben látja maga előtt a haragos fehér habokat.

Változatosság okáért egyik partról a másikra átvész az egy szál fenyőből álló repülő hid, úgy, hogy hol Magyar-, hol Lengyelországban vagyunk. A lengyel oldalon ott olvasható, hogy „Do morskiego oka” (A tengerszemhez).

Ezer méternél magasabb falakkal körülvett medencében folyik a Halastó (1384 m) melynek kristálytiszta vizében olyan gyönyörűség látni a körülvevő hegyek merev éleit, a tőig lehuzódó hómezők, a hegyekről leomló görgeteg fehér köze és a déli oldalon a tó színéig ereszkedő törpe fenyő bozót sötétzöld pompája, a szemben fekvő hegy oldalán pedig 202 méter magasból rohan le a tengerszem vizesése a halastóba. Elragadó szépségű hely és ha a természet ezen pazar pompájának láttára szemünk e nagy művek Teremtőjét kereste a kék ether pompájában: ez a gyönyögesünk bizonyára nem vált szegényére szívünknek és eszünknek egyaránt.

De tovább, tovább!
Vissza a merre vizünk. Aztán dél is van, lássuk mit tartogat számunkra a rostokai medencék?

Volt is ott minden, ami lengyel szemek-szájnak kedves lehet. „Do morskiego oka”, „Ston Morskiego”, „Do Schorskiego” felirat utmutatónak, levesiege füstösiege és vajba sült peccenyiege, meg „bigos” (már t. i. a múlt évben hordóba

nagy társadalom is el fogja ismerni a tanítók fontos szerepét a társadalomban.

A nemzet hálásan fog reájuk tekinteni, a különféle osztály büszkeséggel fogja fogadni a néptanítót keretébe, el fogja ismerni a társadalom, hogy védőbástyája, szellemi életének előharcosa, a haza erős oszlopa, a nemzeti géniusz bátor és lelkesült katonája a tanító és csudálkozva fog visszapillantani a multra, mikor a nemzet önzetlen napszamosait még a haza páriájának tartották.

Akkor, (add uram, hogy minél előbb!) erejét veszi majd a közmondás: „Quem dii odere paedagogum fecere.”

Piscator.

A vármegye gyűlés-termeből.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 27. és 28. napjain tartotta őszi rendes közgyűlését, főispánunk ömeltőségének előlülése és a bizottsági tagoknak, kivált a közgyűlés első napján jelen volt nagy száma s mindvégig élénk érdeklődése mellett.

Főispánunk ömeltősége d. e. pontban 10 órakor lépett a közgyűlés termébe. A bizottsági tagok állva fogadták és eljenzéssel köszöntötték ömeltőségét, aki megnyitó beszédét annak az előadásával kezdte, hogy szeretett vármegyénket mily nagy csapások érték. A múlt hó 10—12-ig tartott nagy esőzések áradással borították el vármegyénk termőföldjének legnagyobb részét. A vízáradás nyomában támadt pusztulás, s csak a mezőgazdasági terményekben történt károsodás nagysága jóval felülhaladja az egymillió ftnyi értéket. — Ehhez mérten mindössze csekély 4700 ft az az összeg, mely a belügyminisztériumtól (3000 ft), a Jó-sziv egyesülettől (1000 ft), az első hazai takarékpénztártól (300 ft) és a magyar földhitelintézetétől (400 ft) ömeltőségéhez máig eljutott, úgy hogy a segedelem kiosztásában eddig csakis a vagyontalan árvák, özvegyek és a községelemre vagy alamizsnára szorulóknak nyomatékosan lehetett gondoskodnia. — A másik csapás volt a kolera. Vármegyénk területén a járvány fellépésének megállapításától, vagyis a f. évi júl. hó 27-től szept. 14-éig, 336 beteget volt a kolera és 115-öt ragadt el az élők sorából. Szerencsére sikerült a járvány elhatalmasodásának ideje-korán elejét venni. A járvány elfojtása körül nagy fáradsággal erélyt és szorgalmat párosítva, kitaró és következetes munkát tanúsítottak: *Matolai Etele* (eljenzés) és midőn az alispán a vész színhelyén járt, hogy személyes jelenlétével sikeres ellenállásra buzdítson és hogy a tett övintézkedéseket számbavéven, ellenőrizze, kintűt az alispán mellett higgadt, céltudatos rendelkezésekkel az ő helyettese: *Dokus Gyula* főjegyző. Mindketten lelják sikeres fáradozásuknak jutalmát abban a boldogító érzésben, hogy veszedelembé jutott embertársaik megmentésére minden tőlük kitelhetőt elkövettek. (Eljenzés.) Nagy érdeme van a kolera ellen folytatott védekezés sikerében *Löcherer Lőrinc* dr. tiszti főorvosnak, aki nemcsak mindazt megtette, vagy megtétette, amit az orvosi tudomány a járvány elfojtása érdekében ajánlatosnak, vagy éppen szükségesnek tart, hanem és főképen az

taposott káposzta ugyanakkor belerakott füstölt kecskehussal. Italkunk volt a „starka” (kozmas rum) mert már a „vodkák”-ra (közönséges pálinka) nem mertünk ráfanyalodni.

A többi lengyel uri vendég, nők és férfiak egyetemesen, nagy gyönyörrel élvezték a fent tisztelt nemzeti eledelket és italokat, észre sem véve a tisztaságnak azt a teljes hiányosságát, a mely bennünket kiűzött a lengyel menedékházból, át a Bialka tulsó partjára, hogy legalább magyar földön legyünk, ha már a belső elégedetlenség után ráadásnak még kívülről megis kell áznunk, mint ahogy abban részünk is lett aztán egészen öreg estéig.

De azért nem vesztettünk semmit a látnivalókból; mert itt a Tátra legbelsejében elvonuló hegyeket még érdekesebbé tették az ónszínű fellegek, melyek meg-megültek az ormokon, aztán a sűrű csendes eső fátyolán keresztül még saját-ságosabban tüntek fel e vidék saját-ságai, egy-egy négyzetgöl területű irtás, mely itt már szántóföld számba megy. Nem sokkal nagyobb a káposztaföld, a melyen azonban félméter magas káposzta nő, (feje ugyan nincs, de annál ritkább a levele). Ebből lesz a „bigos” a jó isten akárhová tegye!

Van ám még itt egyéb termény is, már hogy lóhere és krumpli, mely utóbbit, hogy legalább a buza, rozs és árpa pótolva legyen, elnevezik szépen „svabki”, „grulye”, „troiki” és „zimjanki”-nak. Olyan ez itt, mint a kényeztetett gyermek, van neki számtalan szebbnél-szebb neve.

Javorinán rendkívül érdekes, hogy itt van *Hohenlohe* hg. gyönyörű vadászkastélya. A nagy réten mely, körülveszi, nincs egyéb, mint az üde szép zöld bársonyos gyep. Szébb keretbe nem

orvos-rendőri intézkedéseknek a veszedelem színhelyén személyesen gyakorolt végrehajtásában fáradhatatlan ügybuzgóságot, egyszersmind az anyagi áldozatokat követelt szolgálatban teljes készséget is tanúsított. (Eljenzés.) Dicsérettel szözlött ömeltősége a kolera tovább terjedése ellen tett övintézkedések tekintetében mind a tíz járás főszolgabírájáról is, kik a „tisztogatás”-nak egy herculei munkáját teljesítették az egész vármegyében. — Kiváló érdemeket szerzett magának úgy ezen a téren, mint a kolera ellen erősen meg-támadott községek egészségügyi érdekeinek meg-óvásában *Bencsik István*, a bodrogközi j. főszolgabírája, aki nemcsak férfias bátorsággal intézte a hatósági oltalom munkáját, hanem éjjelt s nappalt egygyé téve, fáradhatatlannak is bizonyította magát a védelem sikerének kivívásában. (Eljenzés.) Sok tennivaló volt a szerencsi, tokaji és az újhelyi járásokban is. Amazokba a kolera betört, emitt betöréssel fenyegetett. A védekezésben és ellen-állásban emberül teljesítették feladataikat *Matolay Béla* és *Barthos József* főszolgabírák s velük és mellettük: *Friedmann Adolf* dr. és *Schön Húgó* dr. járás-orvosok. (Eljenzés.) De akit legelső helyen kellett volna említenem, úgymond ömeltősége, mert első volt az első között, mert mindig eluljárt buzdító példával és a kötelesség hű teljesítésében, az *Miskolczy Imre* dr., a fő- és székes város állami rendőrségének főorvosa, mint vármegyénkbe állandó szolgálatáttele kirendelt ministeri biztos, ki magát nemcsak mindnyájunk halájára, hanem a t. vármegye bizottságának elősmerésére is érdemessé tette. (Eljenzés.) — Mikor ömeltősége beszéde fonálán fölemelt hangsúlylyal említette, hogy a kolera ellen oly határozott sikerrel folytatott küzdelemben is kitűnt tisztviselőre a vármegye méltán büszke lehet: a közgyűlés lelkes eljenzéssel adott a főispáni kijelentésnek nyomatékokat. — Az adminisztráció tekintetében ömeltősége a lehető legmegnyugtatóbb viszonyok létezését konstata. Szorgalom, pontos-ság, szakértelem, megbízhatóság jellemzi a közigazgatásnak mindenik ügykört. A számonkérő szék nagy meglepéssel tapasztalta, hogy az ügyszaporulatok dacára sem történt visszaesés az ügyek elintézése körül az egyes hivatal-körökben, kivéven a vármegyei számvevőséget, mely, főképen a törvényhozás reform-munkálataihoz megkivántató és a vármegyénk területén lévő 451 község háztartásának fáradságos, a belügyminister által kívánt statisztikai táblázatok egybeállításával sok időt vesz-tén, emiatt a rendszerinti ügyek intézésében nagy hátramaradást szenvedett. Elvárja azonban ömeltősége, hogy e hátramaradás csak múló jelleggel birjon, s hogy a felszaporodott hátralék, fokozott serénységgel, a lehető legrövidebb idő alatt elintéztet nyerjen.

Hivatali állásából kifolyólag ömeltősége megvizsgálta a szinnai, sztopkai, homonnai, varannai, n.-mihályi, bodrogközi és gálszécsi főszolgabírói hivatalok ügykezeléseit. Mindenütt példás rendet s teljesen megnyugtató állapotokat talált. Végre kérte ömeltősége a bizottság tagjait, hogy községek viszonyainak emelésére saját hatáskörükben közremunkálni sziveskedjenek, mert a községek elmozdítása államunk létalapját képezi, minden hazafinak kötelessége ez irányban, bármily csekély munkakört foglal is el, teljes erejéből a reá eső feladatot megvalósítani. — Ezután a bizottság tagjainak boldogságot és meglepédest kívánván s magát a jelen volt bizottsági tagok

lehetett volna foglalni e svájci izlésben készített épületet. Maga Javorina-falva csekély kiterjedésű, de nevezetes arról, hogy nagy papirgyára van, mely a körülfekvő fenyőerdők és rengetegeiből adja a papiros anyagot. Nálunk Magyarországon úgy is sok a fából készült vaskarika, a porosz herceg ezen magyar birtokán meghonosított hát egy új ipart, a fából készült papirost. Nevezetes még, hogy a falu bírja nem a faluban lakik. A falu mellett terül el, körülbelül két kilométer szélességben összesen mintegy 2—3000 holdnyi kiterjedésben a hercegi vadaskert, — melyben száz számmra élnek a szarvasok, őzek és medvék, külön elkerített tanyájukon.

A többi falutól mintegy 3 kilométernyire van egy erdőszlak, egy korcsma és egy kerülőház, ez utóbbi a községi bíró lakása, így aztán csakugyan kellő felügyelet alatt van ember és állat egyaránt.

Esik az eső szép csendesen. Önkéntes utitársunk ha ezt tudta volna, hogy reggeltől estig csak hegy, völgy, mező, patak, forrás, víz- és eső-esésben lézen gyönyörűségünk: aligha lett volna szantszándékos a velünk való jövetelben. El-el is marad; csak „Zsdjár”- (ugy kell kimondani, hogy egy nagyot tüszszent az ember) falvánál kezdj aprózni a lépést; mert annyi sok szép női arcot kevés helyen látni, mint ez isten háta mögött fekvő helyen. Falunak nem merem mondani, mert ilyen falut csak turista, aki egész nap kősziklák alakjaiban látott ház formát, képes elhinni, hogy ez itt község.

Egy nagy völgyháton mintegy 70—80 drb. ház van elszórva. A házak kémény nélkül össze-vissza ragasztgatva istállókkal és csűrökkel együvé

Folytatás a mellékleten.

baráti hajlamaiba ajánlván, a közgyűlést megnyitották nyílvánította.

A vármegyei főjegyző az általános érdeklődéssel fogadott főispáni megnyitóra a vármegye törvényhatósága nevében főispán öméltségét üdvözlőlvén, kifejezést adott annak a ténynek, hogy a vármegye hivatott tisztviselői nemcsak hivatalos kötelességükből kifolyólag, hanem igaz ember-szeretettel igyekeztek egyrészt a kolerajárvány továbbterjedésének megakadályozása, másrészt az árviztől sújtottak anyagi károsodásának enyhítése által feladatukat megoldani. Hogy azonban fáradozásaikat eddig kellő siker koronázta: annak főreztése szeretve tisztelt főispánunk; ki minden irányban kiterjedő gondoskodásával, előrelátó bölcs intézkedéseivel, a helyszínen lett megjelenései alkalmakor, a lakosság megnyugtatásával, a szerencsétlenség elhárítását és orvoslását eluljárva munkálta; ki buzdító példájával az illetékes köröket és az állam-kormányt a könyörületes adójának lerovására sürgősen hívta fel. Midőn öméltsége ezen nemes cselekedeteiről a vármegye közönsége színe előtt tanubizonyságot tenni, a szerencsétlenül járt lakosság halálat, a vármegye tisztviselőinek a róluk elmondott dicsérő szavakért köszönetét tolmácsolni hivatalbeli kedves kötelességének ismeri: egyszersmind a törvényhatóság által osztatlanul érzett tiszteletet kifejezve kívánja, hogy öméltségét jelen állásában a haza és vármegyének javára, tisztelt családja boldogítására a mindenható gondviselés sokaig tartsa és éltesse. (Lelkes éljenzés).

Meczner Béla, bizottsági tag, utalva főispán öméltségére megnyitó beszédére, készségesen hozzájárul a kolera-járvány elfojtása körül sikeresen fáradozott tisztviselők dicséretéhez; miután azonban tudomása van arról, hogy a nagymélt. belügyminister több intézvényében tett kijelentéseivel a tisztviselők és a járványbizottság gyors és érelyes intézkedését nemcsak nem méltányolta, hanem helytelenítette is, indítványozta, hogy a vármegye mindazon tisztviselői, kik a kolera-járvány alkalmával eljárni voltak hivatottak, gyors és pontos, önfeláldozó, példás munkát teljesítettek s nem kímélve éjelt napot, lelkiük egész melegevel törekedtek a baj elhárítására, a szerencsétlenség enyhítésére, a t. vármegye közgyűlése előtt kellő méltánylásban részéssüljenek, — és mert az, hogy a járvány a Bodrogközön lokalizálva és elnyomva lett, éppen az érelyes és lelkiismeretes intézkedéseknek köszönhető: kedves kötelességének tartja, hogy erkölcsi megjutalmaztatásukat is kérje, — s azért indítványozza, hogy a főispán öméltsége által megnevezett tisztviselőknek, valamint Miskolcay Imre dr. ministeri biztosnak is, ki szakszerű tanácsai, tapintatos modora, önfeláldozó fáradozásai által közönségünk teljes elismerését kiérdemelte, mint a vármegyei járványbizottságnak is köszönet és elismerés nyílvánítassék s arról jegyzőkönyvi kivonattal értesíttessenek. — A várm. közgyűlése az indítványt közhelyesséssel fogadván, egyhangulag elhatározta, hogy a vármegyénkben fellépett kolera-járvány alkalmából Matolay Etele alispán, Dókus Gyula főjegyző, Löcherer Lőrinc dr. főorvos, Bencsik István, Matolay Béla és Barthos József főszolgabíráknak, Schön Hugó dr., Frieder Zsigmond dr., Friedmann Adolf dr. járásorvosoknak, nemkülömben pedig Miskolcay Imre dr. ministeri biztosnak és végre a vármegye járványbizottság-

egy-egy ilyen csoport negyedóránra lévén egymástól, előfák nélkül, kert és kerítés teljes hijával ökölnyi ablakkal, az országúttól 1000 ölnyre, mintha valami óriás gyerek a felhők között járva ide-amoda lehullatta volna játék-házait. Az egész elhárnyva vetve egy négyszög mértföld területen.

Ahogy kijutottunk ebből a Szent-Iván nőtája forma faluból, a 2151 méter magas Havrán, a nagy Murán hegyek mellett a bájos kotlini völgyön át, melynek szépségeit nagyrészt azonban a leszálló szürkület árnya takarta be, esteli 7 órakor a bélaai Barlang ligethez értünk. Tizennégy órából nem pihentünk többet két óránál; de elértük, hogy a Tatra belsejében 42 kilométert jártunk egy napon. A Barlangligetből ez este valószínű, hogy mind a hárman csak a vendéglő szép nagytermét és szobáink kandallójának barátságos tüzet láttuk és meg sem álmodtuk azokat a föld alatt rejlő csodákat, melyek másnap vártak reánk.

A bélaai cseppegőkőbarlangot 1881. évben fődöztek föl Husz, Kalkstein, Lain és Fábri nevű bélaai urak, habár valószínű, hogy régebbi időkben már ismeretes volt. Ujabb feltalálása óta gyönyörű szép villacsoport vette körül a föld méhének eme csodáját. A Barlangligetnek nevezett kies hely ma már egyike a magas Tatra legszebb nyaraló helyeinek. Szép kis temploma, praktikusan berendezett fürdője, elegáns vendéglője, óriás fenyvesek között kigyózó sétautjai oda és visszavonják az üdülni és egyuttal szokott kényelmét élvezni kívánó emberiséget. Kicsiben egy modern fürdő és nyaraló. Föl is keresik ma már messze külföldről és az ország minden irányából.

Hogyne keresnék, mikor a föld felett lévő szépségek a föld alatt rejtőzökkel párosulva oly-

nak kifejtett ügybuzgalmukat, az intézkedések gyors és pontos végrehajtásában fíradtságot nem ösmerő emberbaráti működésüket jegyzőkönyvileg megörökíti, ténykedésükért köszönetet szavaz s erről mindannyiukat s egyenkint jegyzőkönyvi kivonaton értesíti.

Ezután főjegyző felolvasta az évnegyedes alispáni jelentést.

Az árvizek által okozott kár, ugymond az alispáni jelentés, a terményekben óriási. Az Ondova-völgyön Sztrópkótól Benkőczig minden termény a földhöz tapasztva és lesimítva semmivé lett. A még májod egészségben s a mezőn kint lévő kereszteteket elsodorta, elvitte, elhárnyta. Csak magában a varannai járásban, a főszolgabíró által beküldött kimutatás szerint 64,875 keresztet sodort el. A beérkezett jelentések szerint a kár az egész vármegyében (az uradalmakét nem számítva) 624,939 ftra rug. Inaség jelenleg nincsen, de a télen és tavasszal felső járásunkban beállhat. — Szeptember 15-ike óta kolerának látszó megbetegedés nem törtévé, egész vármegyénk a kolerától mentesnek tekinthető. A járvány elfojtása körül érdemeket szerzett hivatalos egyének neveinek felsorolása előtt köszönettel adózott az alispáni jelentés Mailáth József gr.-nak, mint a Bodrog Tiszszabályozó-Társulat elnökének, mert szives volt megengedni a közigazgatási hatóságnak, hogy a kolera ellen folytatott védekezés alkalmával a társulat telefon-hálózatát használhassa. Végül szólott az alispáni jelentés a vármegyei útalap-pénztár állapotáról is.

Az alispáni jelentése általánosságban tudomásul vétetett. Az útalap-pénztár tetemes tartozásainak rendezése céljából, tekintettel arra, hogy az útalap behajtása a közadók módjára kezelendő, az alispáni jelentésben foglalt javaslat elfogadásával kimondotta a közgyűlés az útalapkötelesekre, hogyha a f. évre szóló kivetési összegről tudomással még nem bírnak, az előző évi kivetésnek megfelelő útalapjuk első részletét febr. 15-ig, második részletét máj. 15-ig, harmadik részletét aug. 15-ig kifizetni kötelezettek. Ha a kivetés útalapjuk emelését, vagy csökkentését fogja mutatni, a különbözet a nov. 15-iki negyedik részletfizetésnél lesz kiegyenlített; az államép. hivatal főnöke pedig mihez tartás végett útasított, hogy az évi költségvetésbe felvett munkálatoknak csak 3/4 részére tegyen előterjesztést, vagyis az útalapbefizetésekre törvényileg is kiszabott határidőkben az útalap-pénztárra több kötelezettség ne háríttassék, mint amennyi összegnek befolytyna kell; az elmaradt 1/4 rész munkafeladat a következő év első negyedében lesz aztán megvalósítandó.

Az árvizek folytán felvidékünk szegény népe az inség szélére sodortatván, mert télére való mezőgazdasági terményeit úgyszólván teljesen elvesztette, az országos kormányhoz fölterjesztést intézett a közgyűlés, hogy az inségtől már is szorongatott felvidéki lakosságot hathatós anyagi pártfogásban részesíteni kegyeskedjék. — Matolay Béla, főszolgabíró, indítványozta, hogy am nyíben a gőzfertőtlenítő gépek nemcsak a kolera, hanem minden más ragadós betegség veszedelme esetén is megbecsülhetetlen jó szolgálatot tesznek a közegészség érdekeinek megoltalmazásában, minden járása a vármegyének köteleztesék, hogy közkölt-séggel egy-egy olyan gépet sürgősen szerezzenek be. Az indítvány helyesséssel fogadtván, annak megvalósítására a főszolgabírák felhívtak.

bőven találhatók e helyen.

Különös érzés fogja el az embert, ha a föld mélyébe hatol. A napvilágnak és mindannak hiánya a mi megszokott, a hűvös légmérséklet, a titokzatos homály úgy hatnak az emberre, mintha sirjának előcsarnokába lépne be, midőn valamely barlang ürege nyitja meg előtte a föld alatt található világ rejtelmeit.

A Barlangliget színe fölött mintegy 120 m. magasságban nyílik a tátrai alvilág kapuja. Az előcsarnokot nagy, erős kapu zárja és midőn feltáruinak szárnyai, hogy a 3088 m. hosszú cseppegőkőbarlang csodáit megtekintsük, elfogult kedélyvel tesszük meg utunk elejét, melyet alak-talan sziklatömegek képeznek és melyeknek a félhomályban szörnyűnek látszó idomtalanságai alig oszlanak el a gyér világításban. Amde mindig beljebb hatolva, feledjük a szó szoros értelmében fejünk fölött függő sziklák veszedelmes voltát, lelkünk csudálva keresi az eget, látva a teremtsenek ezt a bámulatos, föld alá rejtett munkáját.

Stalaktitokat és stalagmitokat alakít az évezredek óta láthatatlan működő erő. Sudar fához hasonlatos cseppegőkővek képződnek itt a föld méhének éjszakájában. Mennyi csöppnek kellett lehullani, hogy a barlang legvégén egy óriási nagy, orgonához hasonlatos cseppegőkőképződmény fejlődjék? Amott egy fülkében a függőzet szét van vonva, kristálytisztá vizzel tölt medence tündöklik elénk. Vajjon hova lehetett az a tündér, ki csak az imént léphetett ki tündőjéből? Talán e mesteri redőkbe szedett höcsipkézet mögött van emberi szemnek láthatatlan tündéri palotája?

És amíg megjártuk az 500 gyertyával megvilágított, 970 lépcsős termeket, folyosókat, fülk-

A kir. belügyminister leírata alapján, mely a vármegye területén alkalmazott, 500 forintnál alacsonyabb fizetést élvező járás-orvosok évi fizetését 500 ftrig felemelni rendelte, elhatározta a közgyűlés, hogy a vármegyei állatorvosok javadalmazásukat ezután mindannyian az ebadó-alap pénztárából nyerjék s a házipénztárban ekként bentmaradt főlöleg a kilenc járásorvos fizetésének 100—100 fttal történendő jobbítására fordíttassék.

A katonai levelezések dolgában kiadott belügyministeri rendeletet jövendőre s ideiglenesen irányadóúlszolgáló kormányintézkedésnek elfogadta ugyan a t. vármegye közgyűlése; hanem egyszersmind az állandó választmány javaslata alapján felirat intézését határozta el és sürgeti, hogy a közös hadsereg és a magyar politikai hatóságok között történő hivatalos érintkezésekben a magyar nyelv használásának kérdése az állam közjogi méltóságának megfelelő módon s mielőbb alkotandó tételes törvényekkel szabályoztassék. — Az idevonatkozó állandó választmányi javaslat, most már a t. vármegye közönségének leírata így szól:

A törvényhozás által a század második felében alkotott törvények, a kor követelményeinek megfelelő intézkedéseik közt, a katonaság levelezéseit nem szabályozzák, illetőleg az eziránt alkotott 1830. és 1840. VI. t. cikkelyeket a változott hadszerzetnek megfelelően nem módosították.

A nmélt belügyminister által közölt és a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság jóváhagyó tudomásul vételével meg erősített ministeri intézkedés, habár az eddigi szokással szemben haladást mutat, mert nemcsak az ezredparancsnokságokat kötelezi magyar levelezésekre, hanem a külön katonai parancsnokságoknak is meghagyta, hogy a magyar nyelvű megkereséseket és beadványokat hazai nyelvünkön intézzék el, még sem nyugtathatja meg nemzeti nyelvünk gyarapítását célzó hazafias törekvésünket; mert megengedi, hogy a felsőbb parancsnokságok és külön katonai hivatalok parancsnokságai az általunk kezdeményezett ügyekben német nyelven levelezessenek.

Az 1840. évi VI. törv.-cikkely megalkotásánál eleink ott tett intézkedésükkel hazai nyelvünk gyarapítása céljából, a többek között, a katonaságot is kivétel nélkül kötelezni célozták a hazai nyelv használatára. De, azon idő óta a hadszerzet megváltozván, ezen törvény is megfelelőleg oly módosítást igényelne, mely által az azon időben az ezredparancsnokságok által intézett, később különböző parancsnokságok hatáskörébe utalt ügyek magyar nyelven elintézése kötelezőleg biztosítva lenne.

Miután kultur-egyesületeink létesítése által hazai nyelvünket minden irányban gyarapítani tetemes anyagi áldozatok árán is szent kötelességünknek ösmerjük, annyival is inkább elengedhetetlen hazafias feladatunknak tekinthetjük, hogy az országunk területén székelő hatóságok és testületek, kivétel nélkül, anyanyelvünket ösmerjék el hivatalos nyelvül, nemcsak a haza polgáraival, de az azok hatóságai által való hivatalos érintkezéseiknél is.

A vármegye közönsége, midőn a fentemlitett intézvény végrehajtásánál az ügyemet zavartalan folytatására való tekintettel, az állam-

ket: észre sem vesszük, hogy 221 méternyi emelkedést tettünk és ugyanannyit szálltunk lefelé, a magába visszatérő, kerülekformájú barlangban, mely a tenger színe fölött 880—1001 m. magasságban fekszik; mert pompásnál pompásabb képződmények ragadják és kötik le figyelmünket. Oszlop-csarnokában a 4—5 m. magas oszlopok feje már a homályban vesz el, míg a hófehér, testszín és szürkésfehér trias-korbeli képződésű cseppegőkővön áttetszik a távolabb lángoló világítás fénye. A 30 méter átmérőjű diszteremben pompázik a legszebb miniatür szinpad. Ugy mutat, mintha egy törpe tündér királynak fogadó napja volna és a trónteremben összegyűlt alvilági törpe népség egy büvös szóra kővé változott volna. Amott a keresztelőd medence bizánci stílus fedelét most emelték le. Mellette áll a pap karingjében, az okos aszszony, vagy keresztmama, karján a bepólyált kiseddel várja a tisztító vizet. Amde ez is mind kővé változott amint a földi ember betette lábát a föld alatt lakó manók országába. Legalább így magyarázta ezt meg az én Desső barátom, annak a nagy-beckereki kis leánynak, aki szüleiével együtt eljött megcsodálni ennek a görbe országnak külsejét és belsejét.

Reám pedig azt a hatást gyakorolta, hogy megkivántam teljes szívemből az ott tartózkodást. Oly-n jól esett látnom igaz tetszsem tárgyát: a szépséges Tátrát, hogyha már nem láthatom, legalább elgondolkozom fölötte és szívembe zárt képét, ime megkísérlém gyöngö tollammal lerajzolni; leírni azt, amiről gondolkozni nekem olyan nagyon kellemes.

Pólányi Gyula.

kormány és a törvényhozás mielőbbi kedvező intézkedéseinek reményében, akadályt gördíteni nem kívánva, azt tudomásul veszi, egyértelmű határozatával kimondja, hogy úgy a nmélt. államkormányt, mint a törvényhozó test. mindkét házat feliratban azíránt kéri föl, hogy az 1840. VI. t. c.-et módosítva a Magyarországon székelő katonai parancsnokságokat kivétel nélkül törvénynevel kötelezni méltóztassék, hogy a hatóságokkal való hivatalos írásbeli intézkedéseiknél, legyenek azok kezdeményező megkeresésekre tett elintézkedések, egyedül a magyar nyelvet használják és a hadsereg kotelékébe nem tartozó állampolgárok beadványait magyar nyelven intézzék el.

S.-A.-Ujhely, 1893. szept. 26-án.

Matolai Etele,
alispán.

Még élénk emlékezetében van t. olvasóinknak a f. évi május hó 16-án lezajlott vármegyei közgyűlésből Fejes István bizottsági tagnak a mostani közgyűlés alkalmára bejelentett s már akkor a legáltalánosabb lelkesedéssel fogadott indítványa: a főrendiház reformálása és az 1848. XX. t. c.-ben kifejezett vallási egyenjogúság elvének megvalósítása dolgában. — A mai közgyűlés tanácskozása rendjén következett Fejes István bizottsági tagnak írásban benyújtott következő indítványa, melyet a főjegyző általános figyelem közt olvasott föl s betű szerint való fogalmazásában így hangzik:

Tekintve, hogy Zemplén-vármegye minden alkalommal, s közelebb a főrendiház 1885-ben történt reformálása alkalmával is, kifejezést adott azon nézetének, hogy a főrendiházat felváltás alakjában véli tartosán és a hazára nézve üdvösen rendezhetőnek, amely végből kiváló súlyt fektetett a vármegyének a felsőházban való képviseltetésére; mondja ki a vármegye közgyűlése, hogy ezen régebben kifejezett nézetéhez, a mai viszonyok által is sürgettetve, most is ragaszkodik s felhívja a kormányt, hogy az említett szempontok tekintetbe vételével, alkalmas időben, hozza napirendre a főrendiház újrászervezésének kérdését.

Tekintve továbbá azt is, hogy legutóbb és hazánkra nézve, épen a legnehezebb időben felmerült vallási egyenlenségek ott veszik eredetüket, hogy az egyház és állam és felekezetek közti viszonyok törvényszerűen nem rendezettek; hogy tehát minden zavarnak egyszer s mindenkorra végevetessék s a vallási béke a hazában állandóan biztosítsassék: hívja fel a vármegye közgyűlése a kormányt az 1848. XX. t. c. 2. §-ának*) foganatosítására, illetőleg az ezen törvényszakaszokban kifejezett elvek alapján a vallási egyenjogúság végleges biztosítására. —

Fejes István bizottsági tag rövid felszólalással, melyben emlékeztetett az ügy történeti előzményeire, az indítványt elfogadásra ajánlotta. (Elfogadjuk! elfogadjuk!! egy hang: Nem kell!) Az indítvány ellen Prámer Alajos prépost mondott hosszú, figyelmesen hallgatott beszédet, melylyel azonban a szónok nem ingatta meg a hallgatóság ellenkező meggyőződését. Az indítvány mellett szólottak: Matolai Etele alispán, Ballagi Géza dr., Bajusz József, Balogh Géza, ellene beszélt Bydeskuthy Sándor. Fejes István és Prámer Alajos záróbeszédeinek meghallgatása után, minthogy az idő már d. u. 1-re járt és a hallgatóság türelmetlenkedve szavazást kért: a tanácskozást vezető főispán szavazás alá bocsátotta a Matolai Etele indítványára s szavak a mai viszony által is sürgettetve kihagyásával, módosított indítványt. A szavazás föllálás formájában történt, az igen szép számban jelenvoltak, 6 azaz hat bizottsági tag kivételével, az indítványt valamennyien elfogadták.

Szavazás után főispán öméltsága, reflektálván az indítvány mellett és ellen elmondott beszédekre, kijelentette, hogy a tárgyalás az ügy méltóságához illő, egyáltalában parlamenti szárnyalású és Zemplén-vármegye közéletének kultúrához illő elveken sarkaló volt. Azután szelidséggel figyelmeztetett, hogy ne hanyagjuk egymás szemére azt: ki a baj okozója, hanem látván és ősmervén a baj létezését, iparkodjunk üdvös törvényekkel, mint orvos a diagnózisnak megfelelő recipékkel, a kóros állapotot megszüntetni. Isten mentsen, ú. m., hogy az egyházpolitikai függő kérdések megoldásában felekezeti szempontoktól engedjük magunkat vezéreltetni. A vezérlő elv legyen: a haza üdve; a cél: a haza jóléte; a valóság: a haza polgárainak boldogsága. (Általános, lelkes eljenzés.)

Az első napi közgyűlés ezek során véget ért s a jelenvoltak emelkedett hazafias érzellemmel távoztak.

Fejes Istvánnak, ki indítványával, most már a vármegye akaratának ünnepies kinyilatkoztatásával a nap hőse volt, bent a teremben és a ter-

*) Az 1848. XX. t. c. 2§-a így szól: »E hazában törvényesen bevett minden vallásfelekezetre nézve különbség nélkül tökéletes egyenlőség és viszonyosság állapítatik meg. — 3§. Minden bevett vallásfelekezetek egyházi és iskolai szükségű közálladalmi költségek által fedeztessenek s ez elvnek részletes alkalmazásával a miniszterium az illető hitfelekezetek meghallgatásával a közelebbi törvényhozás elébe kimerítő törvényjavaslatot fog előterjeszteni.« Szerk,

men kívül minden oldalról gratuláltak a kivított fényes sikerhez.

Mi is gratulálunk!

(Vége köv.)

Hirek a nagyvilágból.

Öfelsége a Hofer-emlékszobor leleplezésén, úgyszintén a leleplezés alkalmából rendezett tartományi kiállítás megnyitására, ami szeptember 28-án történt, személyesen jelen volt Innsbruckban. — Hofer András, 1809-ben a tartomány kormányzója, egyszerű falusi korcsmáros volt; 1808-ban Bajorország ellen felkelést szervezett és Tirolt visszahódította az osztrák császár iránt való hűvisszahódította az osztrák császár iránt való hűségére. A szabadsághóst 1810-ben a franciák elfogták és Mántuában febr. 20-án főlövelték. Holtteste Innsbruckban nyugszik a főtemplomban I. Miksa császár hamvai mellett.

II. Vilmos német császár, befejezvé eredményes vadászatait is, szept. 26-án vett búcsút királyunk öfelségétől Schönbrunnban. Az uralkodók megölelték s megcsókolták egymást és ismételtelen kezét szorították. Mikor a vonat elindult, a német császár ezt kiáltotta: »A viszontlátásra!« — Vilmos császár Berlinbe való visszautazásában Oderbergből még egy igen megleghangu táviratot intézett királyunk öfelségéhez, a többek között így szólván: »... Nem állhatok ellen, hogy a határ elhagyásakor el ne mondjam és hogy újból ki ne fejezzem neked azt az őszinte és belső óhaj-tásomat, hogy tégedet és családodat, országotat és hadseregdet az isten boldogan tartson meg!«

Vilmos német császár Bécsben pompás koszorút tétetett le a kapucinusok sírboltjában Rudolf trónörökös koporsójára. A koszorú szalagjának felírása ez: »Legdrágább barátjának — II. Vilmos császár.

Sándor, szerb király, Abbaziába utazott, hogy ott atyjával, Milán királlyal találkozzék. Távolléte idejére, mely 8—10 napig tart, Sándor király a miniszter-tanácsot nevezte ki kormányzóhatóságnak.

A zsidók Oroszországban. Újabb császári rendelkezés szerint a zsidók a falvakban lakhatnak, de paraszt birtokokat vásárolniuk nem szabad és állandóan sem telepedhetnek meg Oroszországban.

Hirek az országból.

Wekerle miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, a képviselőház mult szerdai ülésén nyújtotta be a jövő évi költségvetési irányszót, hosszú és az ellenzéki lapok által is »brilláns« nak nevezett politikai irányszó kíséretében. Mikor a pénzügyminiszter, dacára annak, hogy az államháztartás szükségletei tizenhat és fél millióval magasabbra rúgnak 1894-ben, mint voltak 1893-ban, kinyilatkoztatta, hogy a jövő évi fölösleg 11,688 ft, vidám hangulat lepte meg az egész parlamentet s a szabadelvű párt lelkes eljenzésben tört ki. A költségvetés mérlege szerint az összes bevétel: 465,003,942 ft, az összes kiadás: 464,992,254 ft, vagyis fölösleg: 11,688 ft.

Albrecht főherceget a porosz hadseregben tábornaggyá nevezte ki II. Vilmos német császár. Albrecht főherceget a legmagasabb katonai méltóságot s kitüntetést már régebben viseli az orosz hadseregben is. A főherceg tehát most háromszorosan tábornagy.

Uj közös hadügyminiszter. Krieghammer Ödön, lovassági tábornok, lett a nem régen elhunyt Bauer br. helyében közös hadügyminiszter.

Kamermayer Károly, Budapestet fő- és székes város polgármesterét öfelsége miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel ruházta föl.

Vay Miklós br. mint koronaőr. Vay Miklós br. főrendiházi elnökről utóbbi időben többször megírták, hogy közéletünknek e kiváló alakja közelebről kettős örömmünnetet ér meg. Ez év folyamán lenne ugyanis ötvenedik évfordulója annak, hogy első ízben s ugyancsak ez évben lenne az évtordulója annak is, hogy 25 évnek előtte, az alkotmányos éra beköszöntése után másodízben koronaórré választották. Mint értesülünk, a dátumokban egy kis tévedés van. Vay Miklós bárót első ízben 1844. november 7-én d. u. 1 órakor választották meg a karok és rendek koronaórré és így ennek ötvenedik évfordulója csak a jövő év folyamán fog bekövetkezni. Másodízben 1867. június 4-én választották meg Vay Miklós bárót koronaórré és így ennek a 25-ik évfordulója már elmúlt.

Az Andrássy-szobor pályázatán, mely a mult hó 30-án járt le, legkiválóbb hazai művészeinken kívül több ismert külföldi művész is résztvett. A szobor előállításának költsége 200,000 ftban van előirányozva.

Budapesten, sajnos, a kolerás betegek száma napról-napra, habár nem nagy mértékben, szaporodik.

Várva-várt törvényjavaslat. Bethlen András gr. a képviselőház szept. 28-iki ülésén benyújtotta a mezőgazdaságról és a mezei rendőrségről szóló törvényjavaslatot.

Különfélék.

(A vármegyei járványbizottság) tegnapelőtt délután tartott legutóbbi ülésén elhatározta, hogy nem fog feloszlani és továbbra is permanenciában marad. Vármegyénk egész területéről legnagyobb valószínűséggel állítható ugyan, hogy a kolerától mentes, de fölöttebb aggasztó állapotok vannak Gáticziának déli, vármegyénkkel tőszomszédos kerületében, hol, főképen pedig Romanow környékén hivatalos értesítések szerint is erősen dühög a kolera. Az onnan fenyegető újabb veszedelem megállítására, különösen pedig M.-Laborczon, mint határszéli vasúti állomáson a legszigorubb orvosrendőri szolgálat életbeléptetésére járványbizottságunk a belügyi kir. minisztertől sürgős intézkedést kért. Továbbá és tekintettel arra, hogy a szomszédos vármegyei törvényhatóságok, nevezetesen Bereg, Ung és Szatmár területén még mindig fordul elő egy-két esete a kolerának minőségű betegedéseknek: elhatározta a bizottság, hogy a templomi búcsú megtartása ellen érvényben lévő hatósági rendeleteket egész vármegyénk területén továbbra is fentartja.

(Városi ügyek.) Hornyay Béla dr. a városi képviselő-testület minapi közgyűlésén előterjesztette, hogy a létesítendő vízvezeték ügyében Budapestre hozza egy magánajánlat külföldi cég útján a vízvezeték nagyon előnyös feltételek mellett lenne létesíthető. Az előterjesztés következtén a képviselő-testület az e tárgyban már régebben kiküldött bizottságot azzal bízta meg, hogy az ajánlattevő külföldi vállalkozó céget a helyszíni szemle megtartására és ajánlattevőre hívja fel s ezt annak idején tárgyalás alá mutassa be. — Ugyancsak e napokban tartott közgyűlésén a képviselő-testület a Diana-kert felé vezető gyalogjárónak és megrongált hídnak, s a »Korona« vendéglő épületének helyreállítását, valamint a Torzsás-on egy új átereszték építését elrendelte. — A »Veres-kereszt« egyesület azon megkeresésére, melyben háború esetében bizonyos számú betegnek elvállalását kéri, a város hajlandónak nyilatkozott 50 sebesült elhelyezésére. — Végre ezen a gyűlésen a városi kisbíráknak pótlékképpen havonként két két forintot megszávtak.

(A főgimnázium felavatása.) Az újhelyi főgimnázium új épületét, mely nagyrészen a közönség áldozatrakész voltának köszöni létrejöttét, ma délelőtt 10 órakor avatják föl ünnepesen. — Az ünnep lefolyásáról mához egy hétre fogunk beszámolni.

(Jótekonyság.) Az augusztus hó folyamán vármegyénk zudult árvizekből eredhető inségre gondolva Varannórról 25 ft (huszonöt) forintot küldtek hozzánk a következő sorok kíséretében: Tisztelt szerkesztő ur! Egy Abauj-megyéből való barátom kinek egy jég-kár compromissumból folyólag s akarata ellenére 25 ft tiszteletdíjat kézbesítettek, ezt az összeget általam felajánlja a tisztelt szerkesztőség szíves közbenjárásával a zemplén-vármegyei árvíz-inségek javára, mint csekély segédelmet, melyet illő helyre juttatni kérem.*) köszönetem kifejezése mellett vagyok V.-Csemerényén, 1893. szept. 28. Kiváló tisztelettel Heuman Samu.

(Halálozás.) Láng Nándor, újhelyi építőmester, m. hó 29-én reggel meghalt. Teljes részvétellel emlékezzünk meg e gyászos hírről, mert az elhunyt élete, működése és érdemei joggal számolhatnak arra. Egyike volt ő Ujhely város legintelligensebb iparosainak, ki széleskörű ismereteivel, általános műveltségével nemcsak a társas élet minden mozgalmában juttatott magának az első között helyet, de mint szakembernek is kiválóbb alkotásai maradandó tekintélyt biztosítottak számára. Ezen tulajdonságainak elismerésül választották meg előbb az újhelyi általános ipartestület, később, ennek átalakulása után, a mostani ipartestület elnökévé, amely tisztet betegsége bekövetkezéséig híven teljesítette. Érdemei vannak az elhunytak az önkéntes tuzoltó-egyesület életében is, hol hosszú éveken át, mint az egyesület egyik tisztviselője működött. A polgári olvasóköri létesítése körül szintén vannak érdemei. Mert egyike volt azoknak a keveseknek, kik az eszmét megtestesítették. Irány- és szakcikkelyeivel gyakran fölkerestek lapunkat is és mi mindannyiszor készséggel adtunk tért azoknak, mert tartalmuknál fogva igen érdekesek voltak, hogy a nyilvánvalóság elé kerüljenek. A még csak 47 évet élt férfit halálát tudósorvadás okozta, mely baja ellen hiába keresett Gleichenbergben orvoslást. Nehány hét előtt betegsége rosszabbra fordult, ereje rohamosan fogyott s hazatért meghalni. Bánatos özvegyével hat kiskorú gyermek siratja benne a kenyeret kereső apa elhunytát. Temetése ma délután megy végbe. Nyugodjék békével!

(Az időjárás) ezen az egész héten nagyon haladt az ősz útján előre. A helyzetre, hová maig jutott, rá lehet sóhajítani a poeta szavait: »Hervad már ligetünk, diszei hullanak s tarlott bokrai közt, sárga levél zörög.« Éjjelenként dér, reggelenként köd figyelmeztet, hogy minden mulandó a földön és hogy a nyárnak is ütött végső órája. Tegnapp

Átszolgáltattuk a t. vármegye alispánjának. Szerk.

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

TOKAJI COGNAC
tisztá borból készítve
Osak akkor valdó, ha e védjegy az Etlquetten, dugón és olamkupán látható.

Védjegy.
Tokaj város ezimere

Tokaji Cognac
kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

A TOKAJI COGNACGYÁRBÓL TOKAJ.
Minőségben felülmulhatatlan.

Jelzálog hitel.

A magyar földhitel-intézet jelzálogi biztosítás mellett 4%-os záloglevelekben 1000 ftól kezdve korlátlan összegig következő módozatok mellett ad kölcsönt:

A 4%-os záloglevelekben felvett kölcsön után kamat és tőketörlesztés fejében 41 éven át 5% — vagyis minden 1000 ftnyi névértékű kölcsön után évenként 50 ft fizetendő.

A kamatok és tőketörlesztési részletek fél-évenként előlegesen fizetendők.

Az intézethez benyújtandó bármilyen folyamosítás — valamint a félévi fizetéseknél kiállítandó nyugták is — bélyegmentesek. A törlési nyugták pedig csak 50 krnyi bélyeggel látandók el. Tőkekamatadó megtérítés az adóson nem vétetik meg.

Minden adós az intézet tagjává válik és aki legalább 50,000 ftnyi kölcsönt nyert, az intézet közgyűlésén gyakorolható személyes szavazás, a kisebb kölcsönben részesült a közgyűlésre küldendő közös képviselő választása által az intézet ügyeinek vezetésében s ellenőrzésében részt vehet.

Az adós bármikor tetszése szerint akár az egész kölcsöntökét, akár annak egy részét rendkívüli törlesztéssel, akár készpénzben, akár záloglevelekben, mely utóbbi esetben tőle ugyanazon minőségű záloglevelek, a minőkben ő a kölcsönt kapta, névszerinti értékben fogadtatnak el.

A kölcsön az intézet részéről rendszerint felmondhatatlan.

A kölcsön kérvények benyújtását, valamint a kölcsön kiegyezését s folyósítása körüli egyéb teendőket, alólírott, mint a magyar földhitel-intézet e vidéki ügyésze, mérsékelt az intézet által megállapított díjazás mellett, kész teljesíteni.

S.-A.-Ujhely, 1893. szept. 10.

Ambrózy Nándor,
a magyar földhitel-intézet ügyvédje.

Jelzálog hitel.

A Kisbirtokosok országos földhitelintézet jelzálogi biztosítás mellett 4 1/2%-os és 5%-os záloglevelekben 300 ftól kezdve korlátlan összegig következő módozatok mellett ad kölcsönt.

A kamatok, kezelési költségek és tőketörlesztés fejében 4 1/2%-os 50 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőkének évi 5.26%-a fizetendő, vagyis minden 100 ft tőke után fél-évenként 2 ft 63 kr,

5%-os 33 1/2 törlesztésű kölcsönöknél a tőke évi 6.6%-a vagyis minden 100 ft tőke után fél-évenként 3 ft 30 kr.

5%-os 22 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke évi 8%-a vagyis minden 100 ft tőke után fél-évenként 4 ft.

5%-os 17 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke 9 1/2%-a, vagyis minden 100 ft tőke után fél-évenként 4 ft 75 kr.

5%-os 15 évi törlesztésű kölcsönöknél a tőke 10%-a, vagyis minden 100 ft tőke után fél-évenként 5 ft fizetendő.

Az intézet bélyeg- és adómentességénél fogva a járadékok fizetésénél afelek nyugta-bélyeg illetéket fizetni nem kötelesek, tőkekamat megtérítés rajtuk nem vétetik meg s a törlési nyugtakra is csak 50 krt fizetnek.

A kölcsön pontos fizetés esetén felmondhatatlan, viszont a felek tartozásukat előbb is akár részben, akár egészben visszafizethetik, a nélkül, hogy ez esetben bármilyen jutalékot fizetni köteleztetnének.

Az adás-vevéseket és cseréket az intézet nem gátolja s a jelzálogos birtok egyes részeit bármikor tehermentesíti.

A kölcsön kérvények beadását; a kölcsön engedélyezése s folyósítása körül szükséges teendőket, alólírott, mint a kisbirtokosok országos földhitelintézetének e vidéki képviselője, mérsékelt — az intézet által megállapított — díjazás mellett kész teljesíteni.

S.-A.-Ujhely 1893. szeptember 10.

Ambrózy Nándor,
a kisbirtokosok országos földhitelintézetének ügyvédje.

2914 ki. 893. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén-vármegyei nagymihályi járásban a málczai körorvosi állomás, melyhez Málcza, Hegyi, Nagy-Ráska, Kis Ráska, Nézpest, Abara, Márk, Petrik, Szelepka, Szalók, Deregyő, Butka, Gataly, Dubróka, Lazony, Berettő, Falluk és Kácsánd összesen 11,401 lelket számláló községek tartoznak, megüresedvén, annak váltásútján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 500 ft évi 250 ft 30 kr fuvarátalány s szabályrendeletileg megállapított gyógykezelési járulékokból álló javadalommal van egybekötve, a kör székhelyén gyógyszerár is van.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi 14. t. cz.-ben körülírt minősítvényekkel igazoló kérvényekhez alólírott szolgabírói hivatalhoz f. 1893. évi október 29-ik napjáig bezárólag annak inkább adják be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvosi választás f. 1893. évi október hó 30-án d. e. 10 órakor Málczán, a kör székhelyén a málczai rk. iskola helyiségében fog megtartatni.

Nagymihály, 1893. szept. hó 28.

Füzesséry Tamás,
főszolgabíró.

1-3

Eladó birkák.

Anya	254	drb.
Ürű	61	drb.
Kos	14	drb.
1 1/2 éves anyaés ürű	30	drb.

Értesítéssel szolgál **Zempléni Moskovitz Géza** úr uradalmi intézősége Alsó-Körtvélyes u. p. Rákóczi Zemplén-vármegye.

Vh. 246. szám 1893.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1893. évi 9122. számú végzése következtében vagyonbukott Kopper Adolf csődtervező, leltározott és 4509 ft 25 kr-ra becsült férfi- és női divatáru cikkek és háziutortokból álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2816/93. sz. a. kiküldést tartalmazó végzése folytán a helyszínen, vagyis N.-Mihályban vagyonbukott bolthelyiségében és lakásán leendő eszközökre 1893. évi október hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Kelt N.-Mihályban, 1893. évi szept. hó 26. napján.

Kádár Miklós,
h. bírósági végrehajtó.

650/893. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1892. évi 5505/P. számú végzése következtében Ambrózy Nándor helybeli lakos ügyvéd által képviselt Szakácsi Vincze és társa gercselyi lakos javára ifj. Repovszky János vellejetei lakos ellen 480 ft s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 580 ft-ra becsült lovak, tehén, csikó és életnemükből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 6195/P. 1893. sz. végzése folytán 91 forint 80 kr tőkehátrálék és ennek kamatai és 1 ft 20 kr árverési kitézési költségek erejéig Velejte községében alperes lakásán leendő eszközökre 1893. évi október hó 4. napjának délutáni 3 órája határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Sátorajka-Ujhely, 1893. évi szeptember hó 20-ik napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

502/893. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1893. évi 3848/P. sz. végzése következtében Vass Imre s.-pataki lakos ügyvéd által képviselt id. Lengyel Endre közbirtokossági elnök javára Kallay József, mint Petráhó község főbírája ellen 107 ft s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 480 ft-ra becsült hidas, kötél, cónak, fecskendő, bika és kann sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi királyi járásbíróság 4496/P. 1893. számú végzése folytán 107 ft tőkeköv. ennek 1889. évi nov. hó 29. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 31 ft 41 kr-ban bíróság már megállapított, és 1 ft 80 kr ár. kitézési költségek erejéig Petráhó község házában leendő eszközökre 1893. évi okt. hó 5. napjának d. u. 3 órája határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1893. évi szeptember hó 18-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Bérleti hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi róm. kath. egyház-község tulajdonát képező és a folyó évben a Papsor utcán épült elemi-iskola házában létező két bolti helyiség, f. 1893. évi november hó 1-től három évre bérbé adatni határozatván, felhivatnak bérelni szándékozók, hogy írásbeli ajánlataikat tolyó évi október hó 20-ig alólírotthoz juttassák el. A bérleti feltételek szintén alólírtnál a plébániai hivatalban megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely 1893. szeptember hó 20-án.

Prámer Alajos,
prépost-plébános,
iskolaszéki elnök.

Szt.-Remo gyöngyharmat

a neve a Parfümeri Equitable által közrebocsájtott, az elite világ által közszeretettben álló üdítő és éltető illatot arasztó zsebpendő parfümnek. Egy üvege ára 75 kr. és 1 ft. — Kapható: **Welsz Zsigmond, Schwarcz Márkus** és **Landsman Adolf** kereskedésében.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sirkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Közgyűlési meghívó.

A b.-szerdahelyi immunis homoki szőlőtelep

részvénytársaság részvényesei
f. évi október hó 15-én délután 2 órakor
 a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitel-
 bank helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgy: Az alapszabályok 4-ik §-a alapján újabb
 50 drb részvény kibocsátása iránti határozat.
 S.-a.-Ujhely, 1893. évi szeptember hó 23.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 23 §-ából.

A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti
 időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati
 jegy mellett letéteményezték.

498. sz.
 1893.

Felső-bodrogi vízszabályzó társulat.

Meghívó

az 1893. évi október hó 12-én délután 2 órakor T.
 Tereberen a kaszinó helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre.

TÁRGYAI:

1. Igazgató választmány jelentése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1892-ik évi számadások megvizsgálásáról és számvizsgáló bizottsági tagok választása az 1893-ik évi számadások megvizsgálására.
3. Az 1894-ik évi költségelőirányzat megállapítása.
4. A magy. kir. államvasutak hozzájárulása ügyébeni határozat hozatal a földmívelésügyi magy. kir. miniszteriumnak ^{67.826}/_{V.45.} sz. intézvénye folytán.
5. Kérvények és netaláni indítványok.

Töke-Terebes, 1893. évi szeptember hó 28-án.

Gróf Andrássy Aladár,
 társulati elnök.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermek

Sátoralja-Ujhelytt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort
 vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes ki-
 szolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagyszerűen beren-
 dezett**

bútorgyári telepet

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést sze-
 rezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd
 gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetők be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon
 kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű kitűnő **asz-
 talos- és kárpitos-bútorok** valamint **fantasie- és disz-bútor** s leg-
 elegánsabban teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és
 fogadótermek** részére a most divatozó fanemekben és a **legújabb
 alakban;** nemkülönben **szalagarnitúrák** különféle szövetekkel,
 díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző
jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását
 mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a **legolcsóbb
 gyári árban** szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b.
 tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozók kényelmére
 bolthelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútorterméket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint **szal-
 onok** készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben
 láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

9- kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

Földbérlet.

A jövő 1895-ik év január 1-étől bérbe adandó a nagy és kis-azari határban mintegy 450 hold szántórét és 700 hold erdei legelő. Tudakozódhatni Kis-Toronyán Szemere József tulajdonossal, u. p. Sátoralja-Ujhely. 1-3

Tk. 39 67/1893 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kavcsák Mihály végrehajthatóknak Bordás Julianna férj. Koleszár Ádám Mihályné végrehajtható szervenő elleni 15 ft tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság) területén lévő Nagy-Toronya község határában fekvő a nagy-toronyai 18. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt I. 841, 1013, (1171-1172), 1401, (1463-1464), 1509, (524-525) 1706/a, 918 és 1094. hr. sz. külbirtokból Bordás Juliannát férjérett Koleszár Ádám Mihálynét illető jutalékra az árverést 483 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 22. napján d. e. 9 órakor Nagy-Toronyán a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlanok becs-
 árának 10%-át vagyis 48 ft 30 krt készpénzben vagy az 1881.
 évi LX. törvénycikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal
 számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
 ügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték
 papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60.
 törvénycikk 170. szakasza értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
 vényt át szolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1893. évi augusztus hó 31. napján.

Kulin, kir. törv. bír.

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedése
 alapított 1864-ik évben

SÁTORALJA-UJHELYBEN.

A még eddig fölülmulthatatlan valódi

patkány-pogácsa

azon **rendkívüli pusztító-szer,** amely rohamosan **kiirt patkányt, egeret**
 és **vakandókat** anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna.

Ezen patkány pusztító-szer,
 sem **Phosphort** sem **Strychnint,**
 sem **Arsenikumot** vagy más
 mérgeként ható szert nem
 tartalmaz, tehát háziállatok-
 nak teljesen ártalmatlan.

Egy nagy csomag ára használati utasítással 30 kr. = 60 fillér.
 Egy kis csomag ára , , 15 kr. = 30 fillér.

Kiszont elárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Proba rendelvények, melyek 4 kis- vagy 2 nagy csomagból
 állanak legcélszerűbben 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott
 levélben portómentesen eszközöltetnek. Minden nagyobb rendel-
 mény, mely legalább 50 csomagot meghalad, egész Magyarország
 területére bérmentve szállítatik.

Ezen patkány-pogácsa valódi és mindig friss minőségben
 kapható Magyarország minden nagyobb fűszer- és vegyes keres-
 kedésében, valamint a **készítőnél:**

Malártsik György,

fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedésében
 S.-A.-Ujhelytt (Főter.)

7-

Raktár Sárospatakon: **Pavlelits György** fűszer- és vaskereskedésében.
 N.-Mihályban **Garfunkel Náthán** fűszer- és vegyeskereskedésében.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., bálványutca 8

ajánlja a t. c. gőzmalmoknak, szeszfáradnak és egyéb iparvállalatok-
 nak, valamint a gazdaközönségnek cséplőgép-tulajdonosoknak és háztar-
 tásoknak úgy gőzfejlesztésre mint kályhafűtésrekitűnően alkalmas

akna, koczka és darabos szenét

czenteri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden
 állomásra szállítva. 1-6